

Oordeelsvormende vergadering, gemeente Steenbergen, 29 november 2023

“Afval- en hemelwaterverordening”

1. Vraag (Toon van der Wegen): In hoeverre sluit de verordening aan op het voorgaande GRP?

Antwoord: In het GRP is het opstellen van de verordening opgenomen als actie. De verordening is dus een invulling van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

2. Vraag (Toon van der Wegen): Zijn de regels alleen opgesteld voor gemeente Steenbergen of gelden deze regels ook voor omliggende gemeenten?

Antwoord: De regels zijn alleen voor Steenbergen. Andere gemeente stellen naar wens een eigen verordening op.

3. Vraag (Toon van der Wegen): In de stresstesten zijn naast de aandachtsgebieden, Nieuw-Vossemeer en Steenbergen Zuid ook andere kwetsbare gebieden voor wateroverlast aangewezen. Is er in de verordening ook rekening gehouden met deze andere gebieden? Of is daar geen wateroverlast meer?

Antwoord: In de regels is opgenomen dat in de gehele gemeenten een bergingsopgave geldt bij nieuwbouw. Dus ook in de andere kwetsbare gebieden heeft een initiatiefnemer een opgave. Deze opgave is alleen iets minder groot dan in de aandachtsgebieden.

4. Vraag (Toon van der Wegen): Er is iets veranderd in wijk Zuid waardoor er vaker en meer overlast is gekomen. Heeft dit te maken met de herinrichting van 2017? In 2019 is getracht de wateroverlast te verminderen met een duiker onder de Franse Weg. Is hierna de overlast afgenomen?

Antwoord: Om wateroverlast te voorkomen en water op straat in Zuid te beperken zijn bij de herinrichting van Zuid diverse maatregelen genomen

- In 2017/2018 is het wegoppervlak afgekoppeld en op een nieuw aangelegd HWA rioolstelsel gekoppeld.
- Deze voert direct af op de watergang langs de Rondweg.
 - Deze wegen zijn Gladioolstraat, Geraniumstraat, Margrietstraat, Hyacinthstraat, Zonnebloemstraat, Goudenregenstraat, Lijsterbesstraat en Esdoornstraat.
- Tussen de Oudlandsestraat en de Seringenlaan is een overstortriool aangelegd.
 - De functie van dit riool is 2-ledig ten eerste opvang regenwater Esdoornstraat, ten tweede bij hoge rioolwaterstand overstorten richting watergang langs de Rondweg
- Verbreding watergang langs de Rondweg extra berging en betere afvoer naar achterliggend gebied
- Vergroting duiker van en door waterschap als onderdeel van bovengenoemd maatregelen.
 - **Al deze maatregelen hebben de afgelopen 5 jaar geleid tot geen wateroverlast in Zuid.**
 - **Om overlast**

Er resten nog 2 aandachtspunten Van Glymensstraat en de Van Boutershemstraat.

Deze worden aangepakt wanneer deze wegen op de schop gaan.

Bij de herinrichting van de Oudlandsestraat zullen verdere maatregelen worden getroffen om overlast in de toekomst te voorkomen (het toekomstbestendig maken van het riool in Zuid)

5. Vraag (Toon van der Wegen): Begrijp ik het goed dat hemelwater apart moet worden ingezameld en niet meer via het riool moet worden verwerkt?
Antwoord: Ja dat klopt. Het riool heeft namelijk bij extreme regenbuien niet voldoende afvoercapaciteit waardoor de kans op wateroverlast optreedt.
6. Vraag (Joop Stoeldraijer): Wie gaat de ondernemer en burger adviseren welke infiltratiekratten geschikt zijn?
Antwoord: Antwoord: De gemeente adviseert burgers en bedrijven zoveel mogelijk over maatregelen tegen grondwateroverlast die particulieren zelf kunnen nemen. In de toekomst gaat de gemeente met afkoppelcoaches werken, die kosteloos op huisbezoek gaan bij particulieren, hen advies geven en voorbeelden laten zien voor succesvol afkoppelen.
7. Vraag (Joop Stoeldraijer): Zou het niet redelijk zijn al de burger een subsidie of korting krijgt op de rioolheffing omdat ze zelf hemelwater verwerken?
Antwoord: Ja. Een goed voorstel. Dat scheelt de gemeente natuurlijk aan inkomsten, maar de maatschappelijke kosten als woningen niet massaal hun regenpijp afkoppelen lopen uiteindelijk veel hoger op, omdat dan de capaciteit van het riool moet worden vergroot. Omdat belonen vaak beter werkt dan straffen, Gemeente Steenberg kan mensen zonder een betegelde achtertuin juist een korting geven op de gemeentelijke rioolwaterheffing. Op basis van satellietfoto's kan eenvoudig worden bepaald wat het percentage van verharding is van elk kadastraal perceel.
8. Vraag (Joop Stoeldraijer): Is Steenberg zo uniek dat er een adviseur van Royal HaskoningDHV de verordening moet opstellen? De VNG heeft een modelverordening.
Antwoord: De verordening is opgesteld met als basis de modelverordening. Omdat iedere gemeente zijn eigen werkwijze en uitgangspunten hanteert is er veel maatwerk nodig en specifieke juridische expertise.
9. Vraag (Ed Hobo): Meer natuurlijke (bovengrondse) opties voor het verwerken van hemelwater gebruiken. De verordening stuurt aan op bergen in dichte bakken dit is niet te betalen en gezien ons gebied ook niet haalbaar.
Antwoord: De verordening schrijft niet voor hoe een initiatiefnemer berging moet realiseren. Een wadi of vijver is ook toegestaan.
10. Vraag (Gidion Tunders): Hoe denkt de wethouder over de technische invulling (beschikbare ruimte voor berging op private percelen) van de verordening?
Antwoord: Bewoners gaan we adviseren hoe de beringsopgave technisch te behalen is op het eigen perceel. Dit gaan we doen met bijvoorbeeld een handboek klimaatadaptatiemaatregelen en/of een afkoppelcoach. Mocht het blijken dat het

technisch niet mogelijk is om hemelwater te bergen op het eigen terrein dan kan op basis van Artikel 2, lid 8 van de verordening het college een ontheffing verlenen.

11. Vraag (Gidion Tunders): Hoe denkt de wethouder over het verschil tussen de bergingsopgave en daar bijhorende financiële consequenties in het aandachtsgebied en de rest van de gemeente?

Antwoord: Toename van verharding (door nieuwbouw) in de aandachtsgebieden heeft een ernstiger effect dan in de rest van de gemeenten. Deze gebieden zijn namelijk al kwetsbaar en bij een hevige regenbui is de kans op overlast groot. Wateroverlast kan leiden tot schade en dat heeft ook een financiële consequentie. Daarom kiezen we ervoor om nieuwbouwsituaties in de aandachtsgebieden een grotere hemelbergingsopgave mee te geven.

12. Vraag (Gidion Tunders): Hoe gaan we de regels handhaven?

Antwoord: Zie 'BH9914 Memo Proces en benodigdheden implementatie afval- en hemelwaterverordening_V2'

13. Vraag (Gidion Tunders): Zijn er geen grotere klappers (bergingsmogelijkheden) in de openbare ruimte te maken?

Antwoord: Ja dat kan. Maar dat betekent ook een ruimte claim in de openbare ruimte die al vol zit en nog voller wordt door bijvoorbeeld de energietransitie.

14. Vraag (Ed Hobo): Ondergrondse bakken aanleggen voor berging is gezien de hoge grondwaterstand in Steenberg niet haalbaar. Deze zitten of vol met grondwater of als het dichte bakken zijn dan drukt het grondwater ze omhoog. Bent u het daar mee eens?

Antwoord: Het klopt dat hemelwaterberging in gebieden met hoge grondwaterstanden lastiger is. Daarom gaan we adviseren hoe de beringsopgave technisch te behalen is op het eigen perceel. Dit gaan we doen met bijvoorbeeld een handboek klimaatadaptatiemaatregelen en/of een afkoppelcoach. Mocht het blijken dat het technisch niet mogelijk is om hemelwater te bergen op het eigen terrein dan kan op basis van Artikel 2, lid 8 van de verordening het college een ontheffing verlenen

15. Vraag (Gidion Tunders): Voor VV Steenberg is een groot oppervlak verhard voor parkeren. Waarom pakken we dit niet slimmer aan met bijvoorbeeld water passerende tegels?

Antwoord: : Hiervoor is op dit moment geen onderhoudsgeld aanwezig. Ook dient hierbij de ondergrond te worden aangepakt zodat het water zou kunnen infiltreren. Maar wel terecht opgemerkt. Nemen we mee in de update van het nieuwe GRP.

16. Vraag (Tineke Feskens): Hoe is de verordening fysiek in te passen?

Antwoord: Bewoners gaan we adviseren hoe de beringsopgave technisch te behalen is op het eigen perceel. Dit gaan we doen met bijvoorbeeld een handboek klimaatadaptatiemaatregelen en/of een afkoppelcoach. Mocht het blijken dat het

technisch niet mogelijk is om hemelwater te bergen op het eigen terrein dan kan op basis van Artikel 2, lid 8 van de verordening het college een ontheffing verlenen.

17. Vraag (Tineke Feskens): Waarom creëren we de berging opgave voor particulieren en openbaar gebied niet in het openbaar gebied? Met retentievijvers, sloten en waterwegen?

Antwoord: Daar gaan we ook mee aan de slag. Alleen geeft dit een forse ruimteclaim in de openbare ruimte die er simpelweg niet altijd is.

18. Vraag (Tineke Feskens): Meer kosten in de wijken Nieuw-Vossemeer en Steenberg Zuid. Omdat hier meer overlast is door verstedelijking. Deze verstedelijking is door de gemeenten goed gekeurd. Hoe is dit uit te leggen aan onze bewoners?

Antwoord: Toen er voor werd gekozen om te bouwen in Nieuw-Vossemeer en Steenberg Zuid was er minder aandacht voor klimaatadaptatie en water en bodem sturend. Die aandacht is er nu wel om dat het klimaat veranderd en daardoor hebben we te maken met steeds vaker voorkomende extreme weersomstandigheden.

19. Vraag (Tineke Feskens): Maakt de gemeente Steenberg gebruik van gescheiden rioolstelsel en half open verharding?

Antwoord: Standaard beleid is de aanleg van een gescheiden stelsel. Echter zal per project de doelmatigheid van het watersysteem worden afgewogen.

20. Vraag (Tineke Feskens): Waarom eerst de verordening en volgend jaar pas het nieuwe GRP?

Antwoord: Opstellen van de verordening is in het huidige GRP opgenomen als activiteit. Daarbij willen we de verordening laten vaststellen voordat de omgevingswet in werking treedt. Steenberg heeft namelijk nog geen omgevingsplan en dus is doorvoeren van nieuwe regels in 2024 voor een periode niet mogelijk. Het GRP is pas volgend jaar toe aan vernieuwing/actualisatie.

21. Vraag (Ed Hobo): Water bergen in een gesloten ton heeft geen bijdrage aan droogte. Wat is hierin uw mening?

Antwoord: Dat klopt.

22. Vraag (Jos Verbeek): Er is (in delen van de gemeente) een gescheiden stelsel. Het is dan raar dat we dat wel samen bekostigen maar de berging niet. Hoe ziet u dit? Waarom betalen we die niet als gemeente?

Antwoord: De gemeente heeft de zorg voor een doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater. Deze zorgplicht is vastgelegd in artikel 3.5 van de Waterwet. Om aan deze zorgplicht te voldoen heeft en onderhoud de gemeente een rioolstelsel. De eigenaar van het terrein waarop het hemelwater valt is primair verantwoordelijk voor de afvoer van het hemelwater. (bron:

<https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/activiteiten/lozen-afvloeiend/zorgplicht/>)

23. Vraag (Jos Verbeek): Waarom nemen we Steenberg stad niet mee als aandachtsgebied?
Antwoord: Ook hier gelden bergingsregels. Maar minder streng dan in het aandachtsgebied. We nemen dit gebied dus ook mee.
24. Vraag (Tineke Feskens): Mogelijk waterwingebied in Kruisland. Heeft de verordening hier invloed op?
Antwoord: Nee, want dit zijn verschillende grondwater lagen.
25. Vraag (Tineke Feskens): Is het niet verstandig als de infrastructuur zo wordt aangelegd dat we hemelwater kunnen opvangen op een logische locatie. Waarom maken we dit niet standaard in ons werken?
Antwoord: Dit doen we al en gaan we nog meer aandacht geven in het nieuwe GRP. In principe is de ontwikkelaar (in overleg met de gemeente) vrij in de keuze waar de berging wordt gecreëerd. Maatwerk blijft mogelijk.
26. Vraag (Ed Hobo): De regels stellen dat de berging beschikbaar moet zijn voor één dag. Wat als het twee dagen regent en de berging zit vol? De oplossing moet natuurlijk afvoer zijn en niet met een plastic bak.
Antwoord: De bergingsvoorziening mag ook een natuurlijke wadi zijn. De berging moet of infiltreren of langzaam leeglopen naar een watergang of openbaar riool. Hierdoor is de berging weer beschikbaar bij een volgende bui. Uiteraard kan het voorkomen dat het twee of meer dagen op een rij flink regent. De berging kan dan vol zitten en gaat dan overlopen naar het openbaar gebied.
27. Vraag (Toon van der Wegen): In de verordening is geen aandacht voor natuurlijke water opvang. Komt dit nog of niet?
Antwoord: De verordening schrijft niet voor hoe water wordt opgevangen. Een initiatiefnemer mag zelf bepalen hoe hemelwater wordt opgevangen en wat voor type berging wordt gerealiseerd. We gaan bewoners wel adviseren hoe de beringsopgave te behalen is op het eigen perceel. Dit gaan we doen met bijvoorbeeld een handboek klimaatadaptatiemaatregelen en/of een afkoppelcoach. Hierbij wordt uiteraard de boodschap dat een natuurlijke manier de voorkeur heeft. We gaan dit aandacht geven in het nieuwe GRP.
28. Vraag (Toon van der Wegen): Geen verordening maar gebruik het meer in een totaalplaatje. Een sedumdak hoort hier bijvoorbeeld ook bij.
Antwoord: Een sedumdak is maatregel om hemelwater te bergen op het eigen terrein. Aankomend jaar gaan we een campagne opzetten over het totaalplaatje. We gaan bewoners informeren over klimaatverandering en klimaatadaptatie en adviseren wat ze zelf kunnen doen en bij nieuwbouw moeten doen.

29. Vraag (Joop Stoeldraijer): Motie voor subsidie komt eraan.
Antwoord: Antwoord: [We zien deze tegemoet.](#)
30. Vraag (Gidion Tunders): Waarom alleen subsidie voor nieuwbouw? Ook voor bestaande bouw lijkt een subsidie logisch.
Antwoord: [We zien deze tegemoet.](#)
31. Vraag (Tineke Feskens): Zijn we genegen om de kosten te dragen voor watermanagement in nieuwbouwprojecten of leggen we dit bij de ontwikkelaar?
Antwoord: [De verordening is opgesteld zodat bij nieuwbouw een initiatiefnemer op het eigen perceel hemelwater dient vast te houden en te bergen. Nieuwbouw kan een inbreiding zijn of aanleg van een nieuwe straat/ wijk. Bij inbreiding is de openbare ruimte al ingericht en is het lastig om daar meer berging te creëren voor het toegenomen afwaterend verhard oppervlak. De hemelwaterregels uit de verordening zorgen ervoor dat de situatie in bestaand stedelijk gebied niet verslechterd. In het geval van een nieuwe straat/ wijk is de openbare ruimte vaak nog niet ingericht en is het mogelijk om hier extra berging te creëren. Voor de extra \(natuurlijke\) berging is wel meer ruimte nodig. Gezien de drukke openbare ruimte en ondergrond geeft dit uitdagingen. Als gemeente Steenbergen ervoor kiest om de hemelwater opgave volledig in de openbare ruimte op te vangen zal dat ook resulteren in een hogere rioolheffing.](#)
32. Vraag (Jos Verbeek): Subsidies worden bekostigd vanuit de rioolheffing. Hiervoor moet aandacht zijn in de rioolheffing.
Antwoord: [Ja. Een goed voorstel. Dat scheelt de gemeente natuurlijk aan inkomsten, maar de maatschappelijke kosten als woningen niet massaal hun regenpijp afkoppelen lopen uiteindelijk veel hoger op, omdat dan de capaciteit van het riool moet worden vergroot. Omdat belonen vaak beter werkt dan straffen, Gemeente Steenbergen kan mensen zonder een betegelde achtertuin juist een korting geven op de gemeentelijke rioolwaterheffing. Op basis van satellietfoto's kan eenvoudig worden bepaald wat het percentage van verharding is van elk kadastraal perceel.](#)
33. Vraag (Jos Verbeek): Wadi bij de stadsboerderij is dichtgegooid. Hoe kan dit?
Antwoord: [Formeel is geen wadi, oppervlakte verlaging aangeplant.](#)
34. Vraag (Jos Verbeek): Vergeten we het waterschap niet? Deze partij voert het water af. Is er afstemming met het waterschap hierover?
Antwoord: [Het waterschap was betrokken bij het opstellen van Afval- en hemelwaterverordening!](#)
35. Vraag (Toon van der Wegen): Is de verordening op dit moment wel verstandig? Moeten we niet met participatie mensen meenemen?
Antwoord: [We moeten beide doen en nog meer.](#)
36. Vraag (Jos Verbeek): Verordening Blz. 8 bovenaan → afsluiting aanpassen naar aansluiting.

Antwoord: Passen we aan.